

Odpadové hospodářství: Recyklace odpadů v ČR

Marie Pojezdná

Obsah:

- Pojem recyklace
- Nakládání s odpady v ČR
- Recyklovatelné materiály
- Srovnání v rámci EU
- Systém EKO-KOM
- Limity a alternativy

Most favoured option

Reduce

lowering the amount
of waste produced

Reuse

using materials repeatedly

Recycle

using materials to make
new products

Recovery

recovering energy
from waste

Landfill

safe disposal of waste
to landfill

Least favoured option

Pojem recyklace

- Třídění odpadů ≠ recyklace
- Technologický proces
- Výnosný byznys
- Přínosy recyklace
  - snižuje nutnost těžby nebo výroby nových surovin (= druhotné suroviny)

Možnosti třídění

- Kontejnery na tříděný odpad
- Pytlový sběr odpadů
- Sběrné dvory

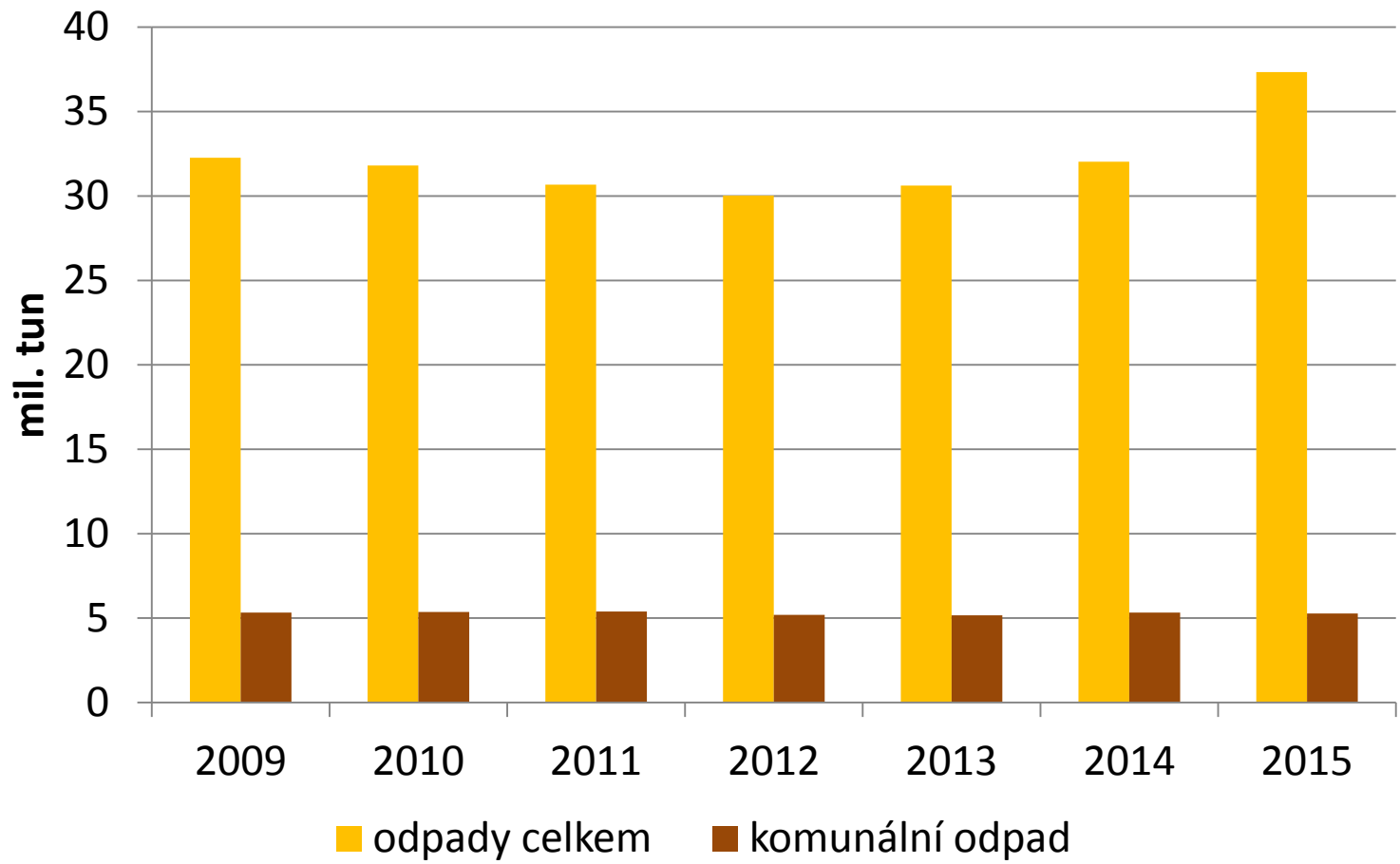

Pro zajímavost: historie recyklace

- Antické Řecko
- Japonsko (1031 n.l.)
- Předindustriální období
- Období industrializace
- Po 2. světové válce

Objem odpadů v ČR

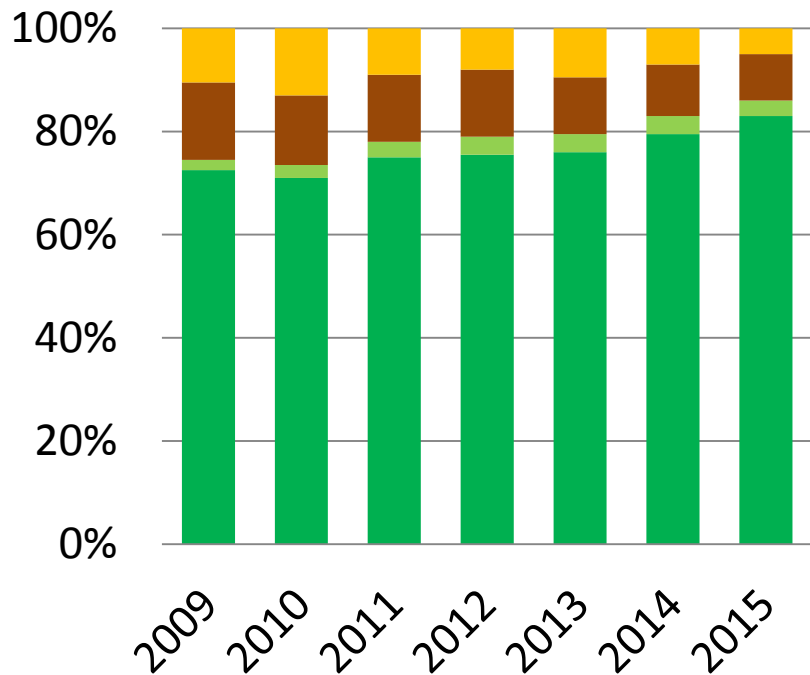

Zdroj: MŽP

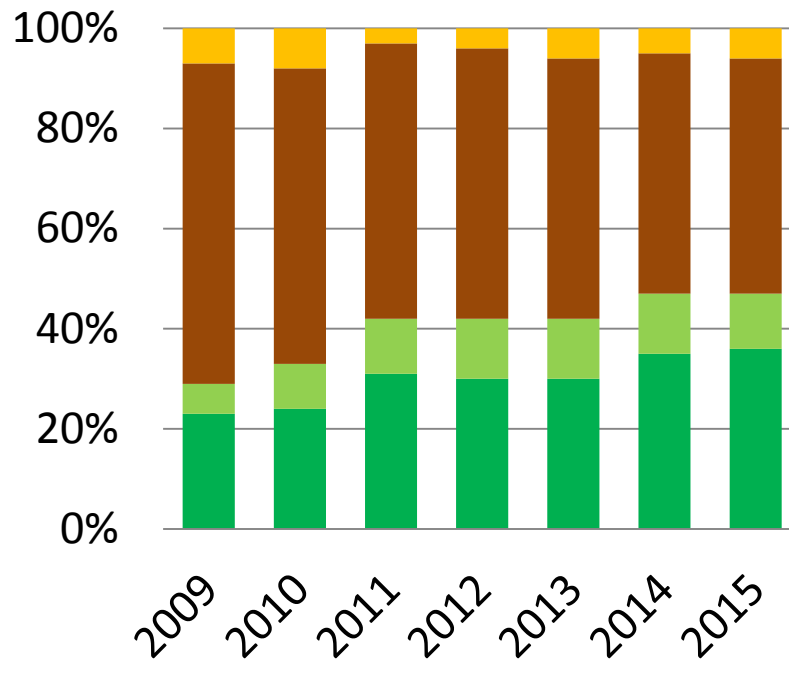
Nakládání s odpady v ČR

Celkem

- materiálové využití
- energetické využití
- skládování
- jiné nakládání

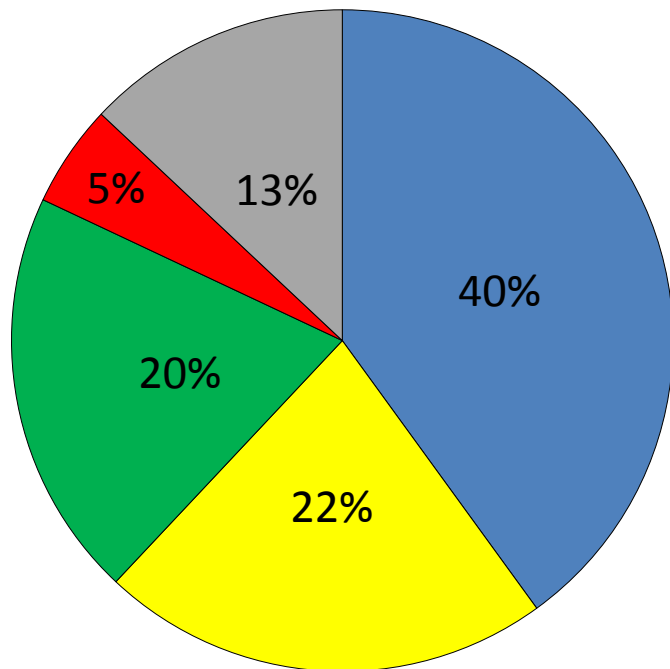
Komunální odpad

- materiálové využití
- energetické využití
- skládování
- jiné nakládání

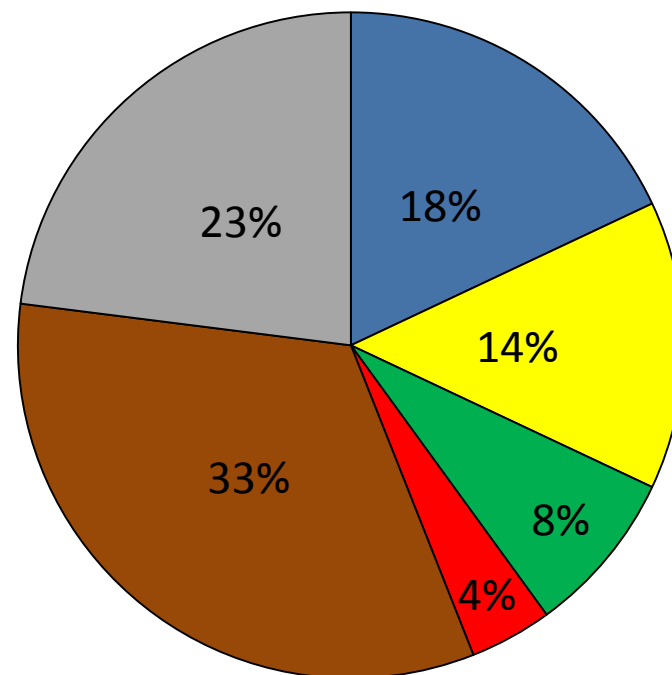
Struktura vyráběných obalů

■ papír ■ plasty ■ sklo
■ kovy ■ ostatní

Zdroj: EKO-KOM

Struktura komunálního odpadu

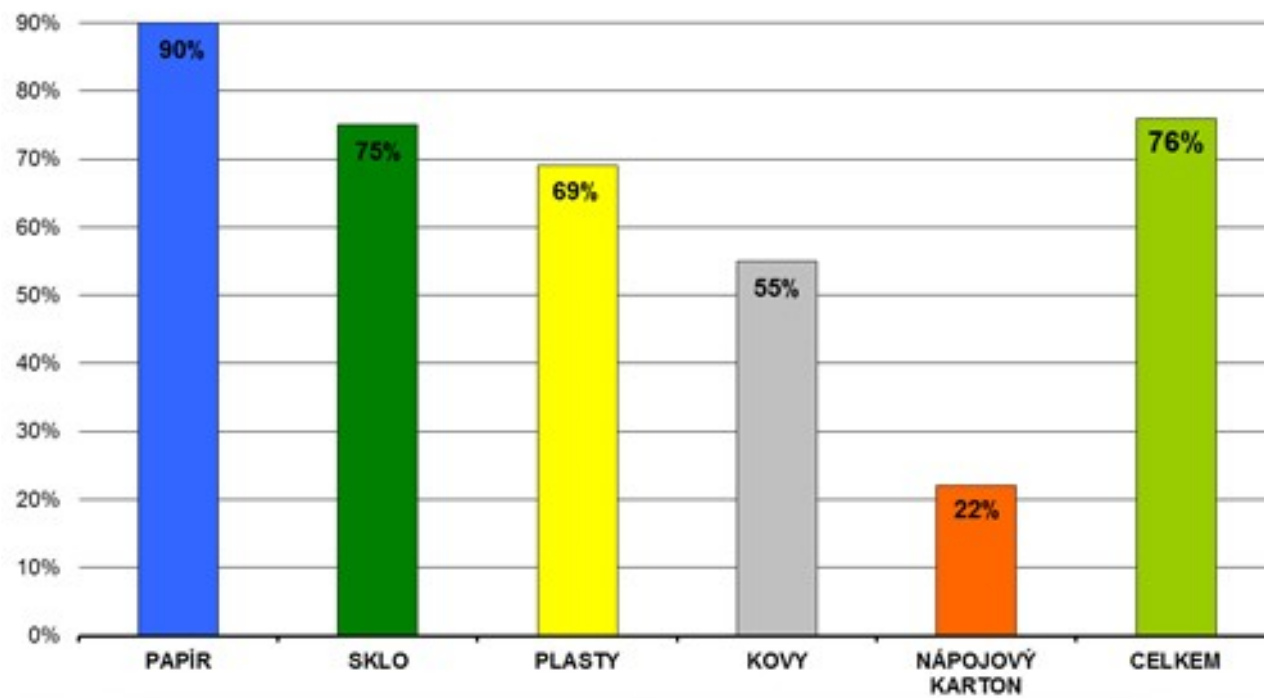
■ papír ■ plasty ■ sklo
■ kovy ■ bioodpad ■ ostatní

Zdroj: vitejnazemi.cz

Recyklovatelné materiály

- kovy (železo, hliník, měď)
- papír
- nápojové kartony
- textilie
- plasty
- sklo
- bioodpad
- stavební odpad
- rozpouštědla
- oleje
- vysloužilé světelné zdroje (zářivky lineární i kompaktní, LED světelné zdroje)

Dosažená míra recyklace a využití odpadů z obalů 2015

Zdroj: EKO-KOM

Plasty

- PET
  - metoda drcení
  - metoda zvlákňování
  - regranulát
  - [recyklace PET pomocí mikrovln](#)
- Polystyren
- PVC
  - V ČR se nerecykluje

Pro zajímavost: plastová víčka

- Nevhodné pro recyklaci
- Charita???
  - výkupní cena 5 až 8 Kč/kg

Papír

- Technologie náročná na spotřebu vody
- Produkuje odpadní materiál

Sklo

- Klíčová je separace podle druhu
- Třídění → drcení → separace → návrat do výroby
- „Hlavní předností skleněných obalů není to, že je sklo recyklovatelné. Ale to, že je možné skleněné obaly opakovaně používat.“

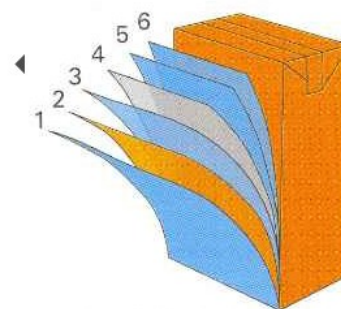
Bioodpad

- Kompostování
- Bioplyn

Nápojové kartony

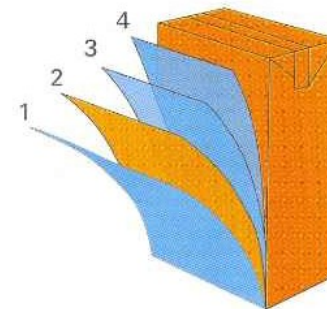

- Mokrá metoda x suchá metoda
- Nevýhody:
  - Jednorázový obal
  - Downcykling

Aseptický nápojový karton
(UHT/trvanlivé výrobky)

1. Polyethylen
2. Bezdřevný karton
3. Polyethylen
4. Hliník
5. Polyethylen
6. Polyethylen

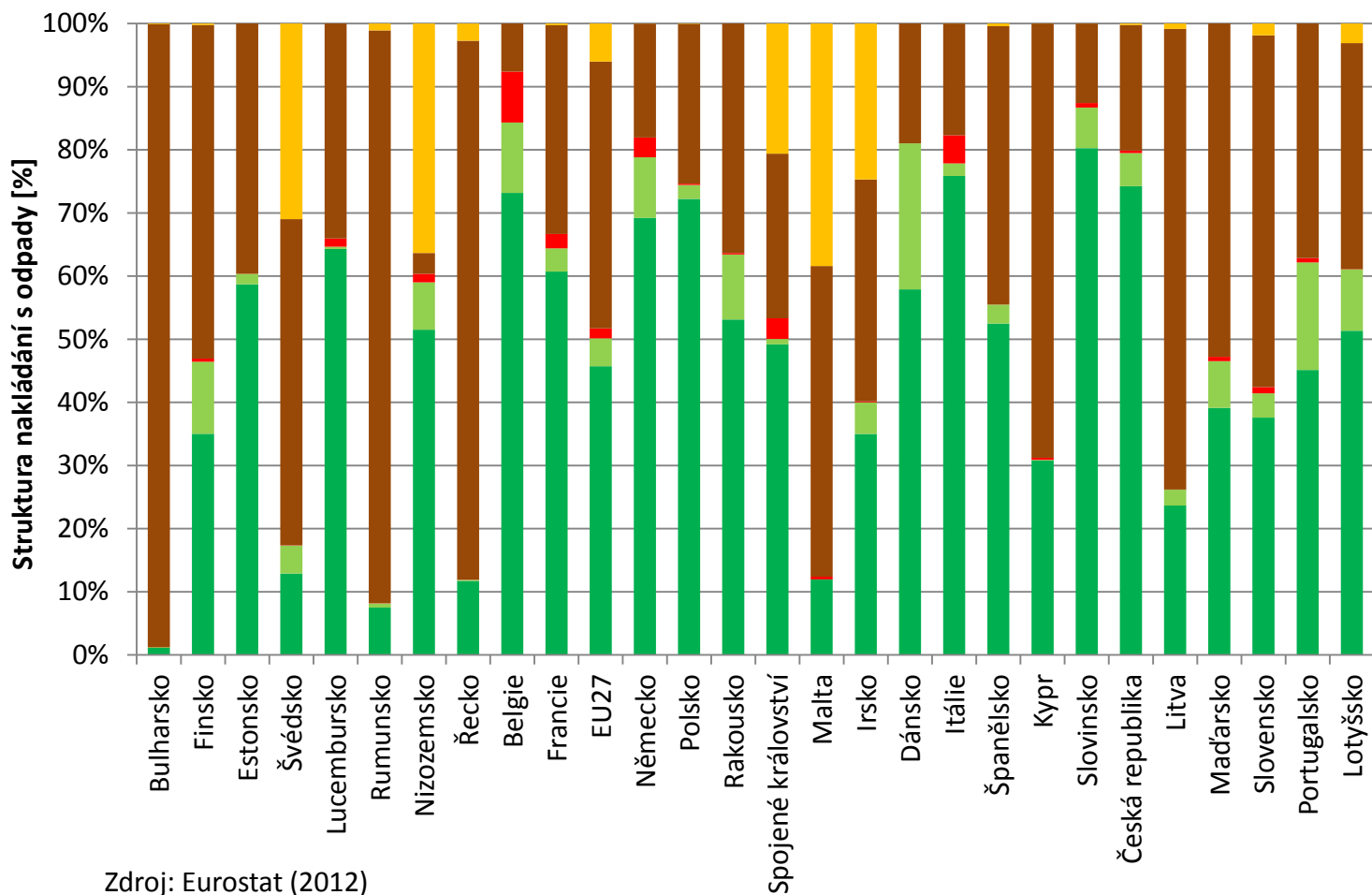
Neseptický nápojový karton
(pasterované výrobky)

1. Polyethylen
2. Bezdřevný karton
3. Polyethylen
4. Polyethylen

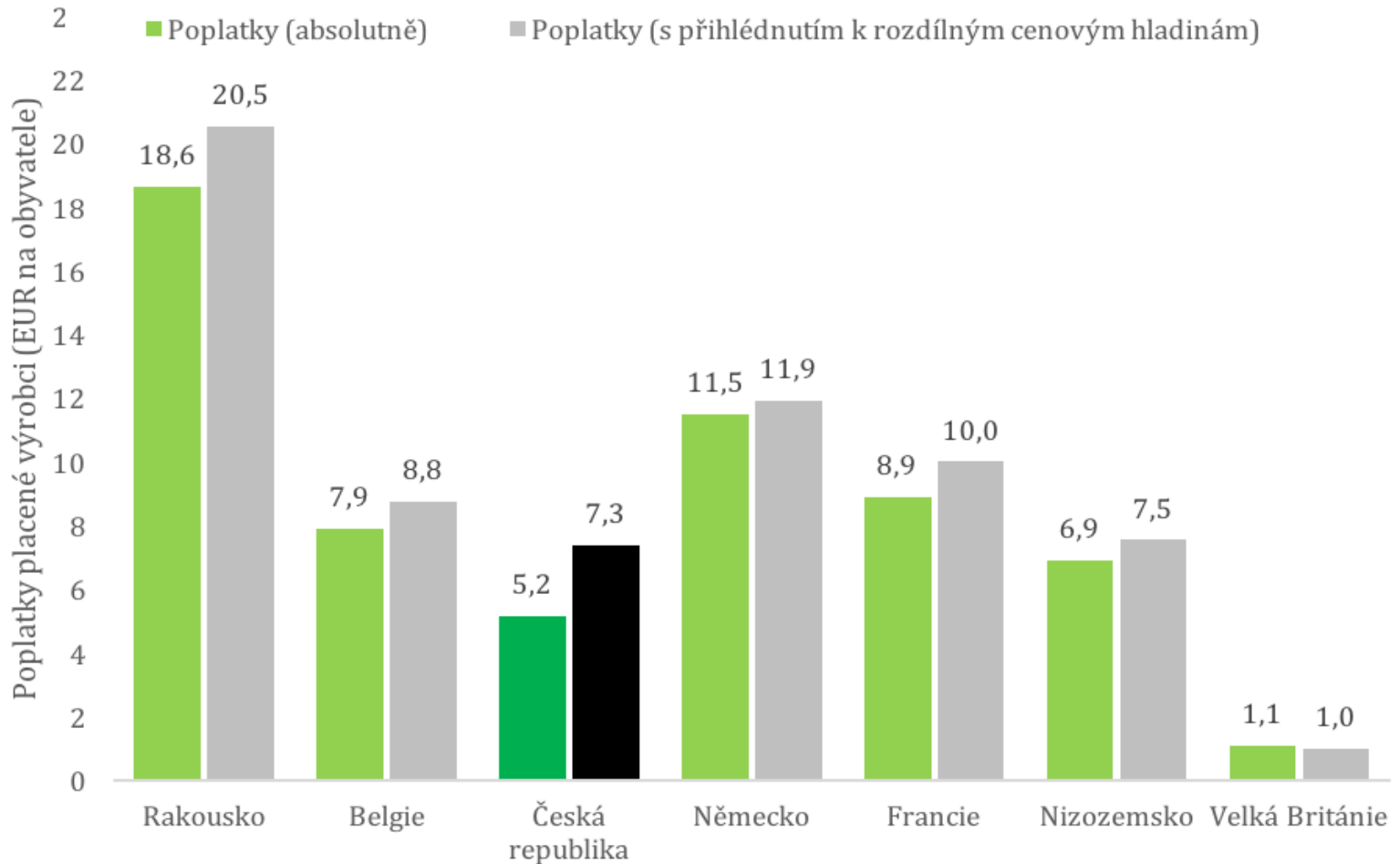
Srovnání v rámci EU

- Jiné než energetické využití (recyklace) [%]
- Energetické využití [%]
- Spalování (bez energetického využití) [%]
- Skládkování [%]
- Ostatní [%]

Zdroj: Eurostat (2012)

Nákladová efektivita třídění obalových materiálů

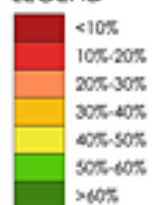

Zdroj: CETA

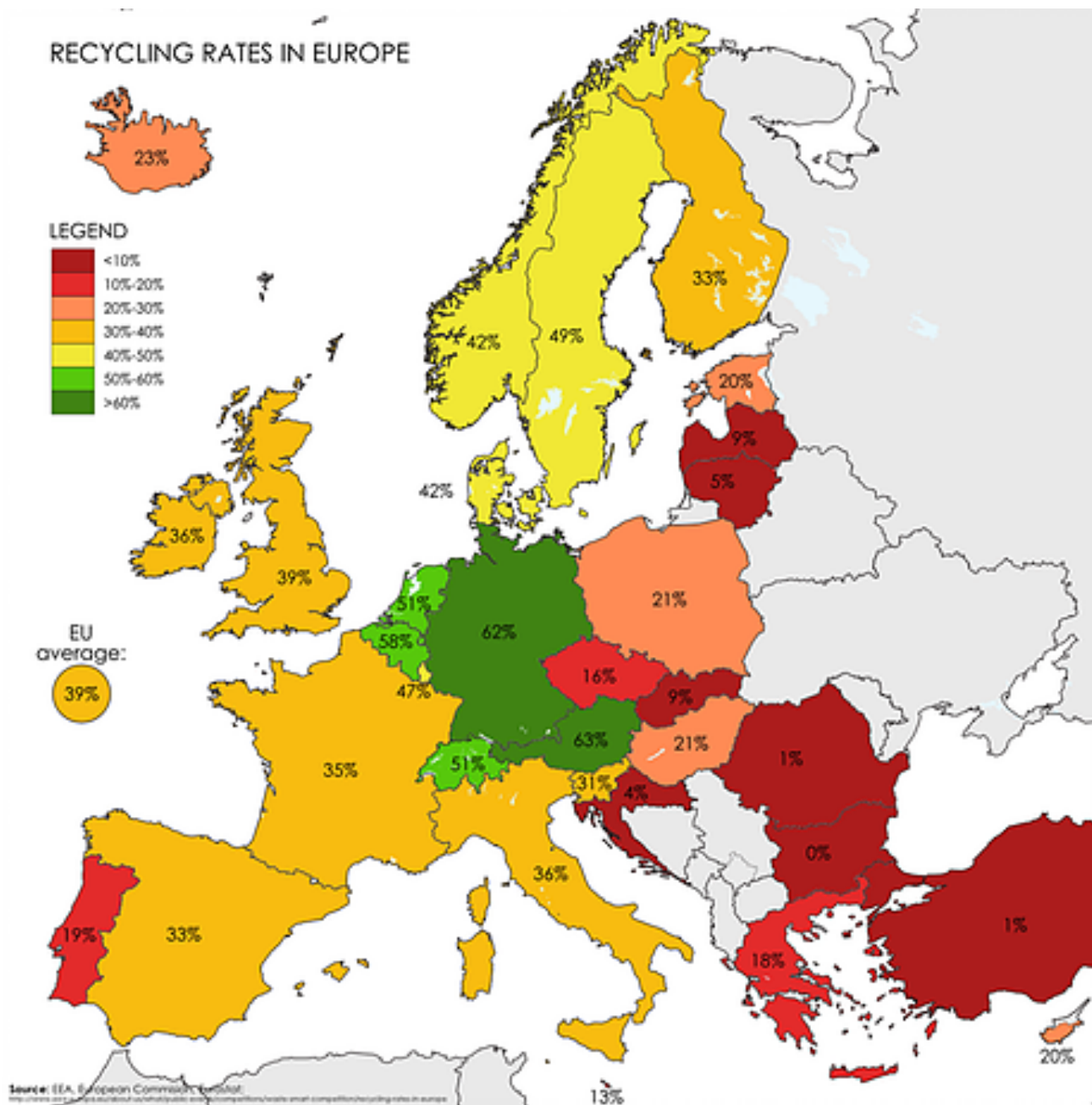
RECYCLING RATES IN EUROPE

LEGEND

EU average:

Source: EEA, European Commission, Eurostat.

EKO-KOM

- Nezisková organizace
- Zákon o odpadech
- Spolupráce s
  - Ministerstvem životního prostředí
  - Obcemi
  - Distributory baleného zboží
  - Zpracovateli a recyklátory odpadů

Povinnost zpětného odběru a využití obalových odpadů

Plniči obalů

Distributoři
baleného zboží

Obchodníci

Smlouvy
o sdruženém
plnění

Evidence
a výkaznictví
obalů

Poradenství
v obalové
problematice

EKO-KOM

Zajišťuje plnění povinnosti
zpětného odběru a využití
obalových odpadů

Evidence
obalů a odpadů,
jejich využití

Ministerstvo životního prostředí

Smlouvy
o zajištění
zpět. odběru
a recyklaci

Evidence
a výkaznictví
odpadů

Poradenství
v odpadové
problematice

Zákon o odpadech - povinnost tříděného sběru a recyklace KO

Obce

Společnosti nakládající
s odpadem a úpravci

Zpracovatelé
a recyklátoři

Limity recyklace

- Finanční rentabilita
- Technologie a materiály
- Zátěž pro životní prostředí

Alternativy k recyklaci

- Zálohové obaly

RETURPACK

- Downcyklace
- Upcyklace
- Remanufacturing

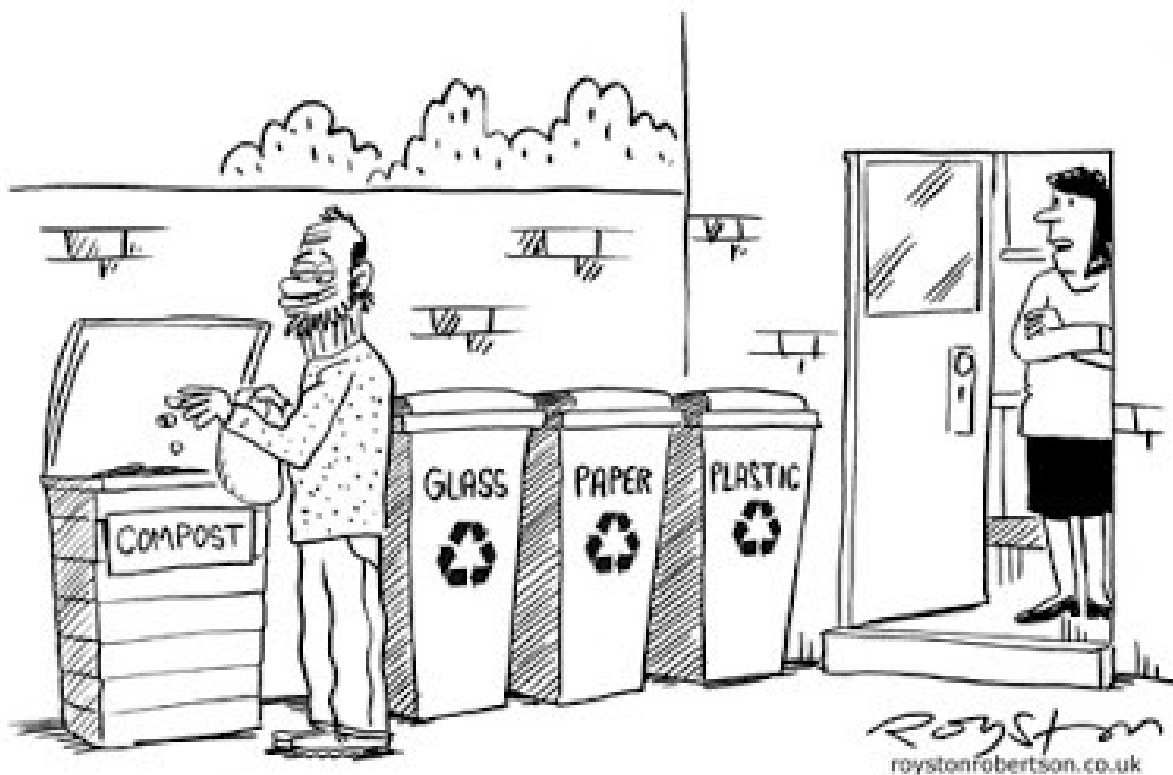
Pro zajímavost: Greenwashing

- Marketingová strategie
- = snaha přesvědčit zákazníka o ekologické šetrnosti výrobku

Děkuji za pozornost ☺

“I worry that the warm glow from your sense of smug self-satisfaction could be harming the environment.”

Zdroje:

- MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Produkce a nakládání s odpady v roce 2015* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/produkce_nakladni_odpady_2015/\\$FILE/OODP-Produkce_a_nakladani_2015-20161005.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/produkce_nakladni_odpady_2015/$FILE/OODP-Produkce_a_nakladani_2015-20161005.pdf)
- MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Souhrnná data o odpadovém hospodářství ČR v letech 2009 - 2015* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odpadove_hospodarstv%C3%AD_data_2015/\\$FILE/OODP-Souhrnna_data_2009_2015-20160930.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odpadove_hospodarstv%C3%AD_data_2015/$FILE/OODP-Souhrnna_data_2009_2015-20160930.pdf)
- CETA. *Efektivita českého systému třídění odpadu v kontextu Evropské unie* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://eceta.cz/wp-content/uploads/2016/04/Studie-CETA-042016.pdf>
- ČESKÉ EKOLOGICKÉ MANAŽERSKÉ CENTRUM. *BIOODPAD – BIOPLYN – ENERGIE* [online]. 2009 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://biom.cz/upload/9982d8381d3da848a8072e06cf96ec87/Bioplyn_EFEKT_1.pdf
- HNUTÍ DUHA. *Pytlový sběr odpadů* [online]. 2005 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/typo3/Pytlovy_sber_odpadu.pdf
- EKO-KOM. *Značení obalů* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.ekokom.cz/uploads/attachments/Klienti/znaceni_obalu_14-01a.pdf
- *TŘÍDĚNÍ ODPADU.CZ* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.trideniodpadu.cz/>
- *EKO-KOM* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.ekokom.cz/cz>
- What Can I Recycle. *Waste Management* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.wm.com/thinkgreen/what-can-i-recycle.jsp>

- History of Recycling. *All Recycling Facts* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.all-recycling-facts.com/history-of-recycling.html>
- Recyklace odpadů. *Vítejte na zemi...* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://vitejtenazemi.cz/cenia/index.php?p=recyklace_odpadu&site=odpady
- Bioodpad na skládky nepatří, nařizuje od ledna nová vyhláška. *Kompostuj.cz* [online]. 2004 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: [http://www.kompostuj.cz/aktuality/?tx_wecdiscussion\[single\]=168](http://www.kompostuj.cz/aktuality/?tx_wecdiscussion[single]=168)
- Produkce a nakládání s odpady v ČR a EU. *Vítejte na zemi...* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.vitejtenazemi.cz/cenia/index.php?p=porovnani_odpadoveho_hospodarstvi_v_cr_a_eu&site=odpady
- Členové ČAOH. *Česká asociace odpadového hospodářství* [online]. [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://www.caoh.cz/clenove.html>
- Třídění odpadů v České republice patří k nejefektivnějším v EU, vyplývá ze studie. *Český rozhlas* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/domaciekonomika/_zprava/trideni-odpadu-v-ceske-republice-patri-k-nejefektivnejsim-v-eu-vyplyva-ze-studie--1558065
- *UPCYKLACE* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.upcyklace.cz/>
- Zpětný odběr některých výrobků a Zpětný odběr elektrozařízení a oddělený sběr elektroodpadu. *CENIA* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/odpady/zpetny-odber>
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů. [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-185>
- KOUŘIL, Vít a Jan MEISSLER. *Čerstvě natřeno. Zn.: na zeleno* [online]. 2008 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.sedmagerace.cz/text/detail/cerstve-natreno-zn-na-zeleno>

